

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 292. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 18-го грудня 1941.

No. 292. Jersey City, N. J., Thursday, December 18, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ. АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-9237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE

Всі Попирають Воєнні До Американців Змагання Краю

Американці, Хоч Ріжного Походження, Станули Одностайно при През. Рузвелті й Уряді. Між Заявами Відданості Вичисляють Заяву Українського Конгресового Комітету.

НЬО ЙОРК. — Найвпливовіша американська газета, „Нью Йорк Таймс“, подає в числі з 17. грудня 1941. р., що українці, як й інші національні групи в Америці, станули всебічно до стороні президента Рузвелта та заявили свою всебічну поміч у війні проти тоталітарних держав та їх намагання по-неволити цілий світ. „Таймс“ цитує телеграму, яку вислав Український Конгресовий Комітет до президента Рузвелта, в якій кажеться, що на засіданні Конгресового Комітету, яке відбулося в суботу 13. грудня ц. р. в готелі „Пенсильверія“ в Нью Йорку, рішено доложити всіх старань, щоб американські українського роду допомогли Америці виграти цю війну. Подібне становище заняли рівнож мадярські організації та „Американський Комітет для Охорони роджених на Чужині американців“, як й інші.

ЯПОНИ ОБСТРІЛЮВАЛИ ДВА ГАВАЙСЬКІ ОСТРОВИ
ВАШІНГТОН. — Комунікат флоту подає, що японські воєнні кораблі обстрілювали пристань Кагулуа на острові Мауї, що лежить 100 миль на південний схід від Гонолулу. Вони обстрілювали рівнож остров Джанстон, що лежить ще далше на південний схід від Гонолулу. Є це перша спроба японців обстрілювати Гавайські Острови від нападу з дня 7. грудня ц. р., коли то почали війну бомбардуваннями пристані Перл Гарбор. Як доносять американські комунікати, японці не заподіяли великих втрат своїми обстрілами. В тому самому часі японські літаки бомбардували остров Вейк, 2.000 миль на захід від Гонолулу, де американська залога сміло відбиває всякі ворожі напади від самого початку війни. З Филиппинських Островів, крім зістрілення кілька японських літаків, не чути про більш операції.

КОНГРЕС УХВАЛЮЄ ВОЄННІ ПРАВА ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА
ВАШІНГТОН. — Обидві палати Конгресу у воєнному поспіху ухвалили цілий ряд законів, які надають президенту Рузвелтові воєнні, майже неограничені права, в справі життя усіх зусиль держави для вигри. Ці закони, які вповні нагадують права президента Вільсона з 1917. р., — дають президенту право розпоряджати військами й кораблями, заводити цензуру, контролювати маєтки чужинців, як рівнож регулювати торгівлю з чужими народами. Сенат та палата послів пригтовляються рівнож для ухвали закону в справі реєстрації всіх мужчин від 18. до 64. року життя.

СЛІДЧА КОМІСІЯ В СПРАВІ НАПАДУ НА ПЕРЛ ГАРБОР
ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт іменував спеціальну комісію, зложену з 5-ох людей, яка має перевести докозження, як було з воєнним поглядом в Гавайських Островах в часі першого японського нападу, 7. грудня ц. р. До цієї комісії входять такі члени: майор-генерал Френк Р. МекКой, голова „Форейн Релієнс Асоційейшен“; ген. Джозеф П. МакНарней, адмірал Вільям Г. Станлей, б. шеф морських операцій, адмірал Джозеф М. Рівс, б. командант флоту, та член Найвищого Суду Овен Дж. Робертс, який є головою комісії.

ПРЕЗИДЕНТ ІМЕНУЄ ДИРЕКТОРА ЦЕНЗУРИ
ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт іменував Майрона Прайса, редактора відомого пресового концерну „Асоційейтед Прес“, головним директором воєнної цензури. Він буде мати дорадчий комітет, зложений з представників департаментів війни, маршарки та стейту, як рівнож інших федеральних агенцій, які ведуть інформативну службу для потреб федерального уряду.

РУЗВЕЛТ НАТЯКАЄ НА ОДИН МІЖ-АЛІАНТСЬКИЙ ШТАБ
ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт заявив на пресовій конференції, що підготовка в справі заведення одного між-аліантського воєнного штабу іде повним ходом вперед. Всі ці держави й народи, що воюють з тоталітарними державами, мають своїх представників у згаданому штабі. Цей штаб президента прийшов саме в пору, коли Клемент Р. Атлі, член британського уряду, рівнож згадав в палаті послів про потребу такого штабу, а уряд Чіанг Кай-шека домагається відвідення війни всім тоталітарним державам. Клоб прийшло до створення такого штабу, то першу ролу в нім гратимуть Злучені Держави Америки, Велика Британія, Китай та Советський Союз.

ВОЄННИЙ СТАН В АРГЕНТИНІ
БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Аргентинський уряд під проводом заступника президента Рамона Кастилія видав спеціальний декрет про впровадження воєнного стану на цій території Аргентини. Розпорядження це звернене в першу чергу проти тих елементів, які відносилися прихильно до Німеччини та використовували неутральну Аргентину для ведення пропаганди проти Америки.

До Американців Українського Роду

Дня 7. грудня б. р. напали на наш край збройні японські сили в єносіб неспровокований, підступний і зрадливий і нанесли нам ось таким несподіваним нападом велику шкоду в людях і майні. Вслід за тим японський уряд виповів Злученим Державам війну, хоч, як анаємо, ні наш уряд, ні американський нарід, не дали ні до нападу, ні до виповідження цієї війни найменшої причини. Бож як уряд так і президент Рузвелт докладали весь час усіх зусиль, щоб вдержувати з Японією давні, бо майже столітні дружні відносини.

Знову 11. грудня б. р. виповів Злученим Державам війну німецький уряд Адольфа Гітлера, що то є властивим винувником світової трагедії й війни, а в тому і цього злочинного кроку, що його повзяла Японія, а далі ще й цього, що його допустилась Італія, що теж виповила Злученим Державам війну, на приказ Гітлера і під його натиском.

Ось таким робом миролюбний американський нарід опинився у війні, хоч він ніколи не думав на нікого нападати, нічию землю забирати і нікого поневолювати, а тільки помагав тим силам і народам, що бажали вдержувати і шанувати людську гідність та права людини, що бажали мира і справедливості в світі, що були проти ограблення і поневолення слабших.

Отже, війна ця — це накинена нам війна. Накінена тими, що ненавидять американський спосіб думання і життя, американську релігійну і расову терпимість, американські свободи слова, преси, зборів і т. д.

Ця війна — це війна цілого американського континенту, що стоїть солідарно проти напасників, бо нападено на землі, що є американськими посілостами. По нашій стороні є теж держави і народи, що обєднані під прапором могутньої Великої Британії. Зо Злученими Державами є далі всі ті народи, що їх землі загарбали нацистські напасники. Між тими народами є і той 45-мільоновий український нарід, якого кров пливе в наших жилах, чи з якого землі ми походимо. Як знаємо, цей нарід опинився тепер у нацистській неволі.

По стороні Злучених Держав і їхніх союзників є теж найбільші воєнні сили, як і є величезні матеріальні багатства та все те, що є потрібне, щоб війну не тільки зачати, але щоб її вести хочби і найдовше й виграти. Та крім цього є ще рішуча постановою цілого народу, виявлена президентом Френкліном Д. Рузвелтом, що раз ввійшовши у війну, Злучені Держави не приймуть ніякого іншого її висліді, а тільки остаточну і повну перемогу. Таку, що зломить усі джерела міжнародної брутальності в такий спосіб, щоб вони вже ніколи не могли піднятися. Таку перемогу, що дасть усім народам змогу жити в спокою, не лякаючись ніякого нападу і насильства з боку сильнішого чи напастливого та заживаючи тих свобод, що їх має і визнає американський нарід.

З довіряю до нашої збройної сили і з рішучою постановою нашого народу — ми осягнемо остаточний триумф, запевняє нас президент Рузвелт. Але аки це станеться, треба буде вдержати довгу і важку боротьбу, каже президент. А перемога зродиться з крові, поту і сліз.

Ось ті тверді слова треба нам усім постійно мати на приміті. А вслід за тим треба кожний і кожному з нас додати своєї власної крові і свого власного поту, щоб і собі причинитись до цього, щоб та перемога прийшла якнайскорше.

Саме тому визнаємо молодих і старих, жінок і чоловіків, виконувати якнайчесніше й найодлюдніше те все, чого уряд від нас у ті воєнні часи вимагає, бо це іде про судьбу нашого краю, себто нашу власну і тих, що по нас прийдуть.

В першу чергу треба сновити чесно й вірно свій військовий обовязок. Треба кожному, що спосібний до воєнного діла, бути в рядах американської армії й там поводитись так, як ті американські воєники — герої, про яких нам згадують уже перші американські воєнні комунікати.

Далі: Не може бути такої нашої родини, якаб не закупила державних бондів оборони краю; не може бути і такої організації, яка не сповнила цього горожанського обовязку; і не повинно бути між нами ні одного й ні одної, щоб не допомоглиб нашій державі в цій війні теж і матеріально, закупаючи бонди, марки, чи іншим способом.

І не можна забувати за добродійну акцію. В першу чергу за: Американський Червоний Хрест. Треба зятигнути в його ряди якнайбільше число нашого громадянства. І треба нашому жіноцтву охотно й громадно виконувати ті ріжні роботи, що допомагають тій благородній інституції гоїти воєнні рани і нещастя.

Знаємо, що наші громадяни виконують тепер у копальнях вугілля, в сталевих фабриках, в корабельних заводах, чи деінде, особливо важну працю, звязану тісно з обороною краю. Ці робітники — це теж воєники. Вони теж заважають на перемозі. І тому ми певні, що наше робітництво, розуміючи, що це іде теж і про їхнє життя і про їхню судьбу, працюватиме у воєнній промисловості з подвійними зусиллями, що теж буде виявом вірності своїй землі й владі.

Ще звертаємо увагу на те, що теперішні часи вимагають, щоби запанувала в краю ловна згода і цілковита єдність, коли іде про оборону й інтереси краю. Усім нам треба стеретись перед тими, що настроєні до нашого краю ворожо, або є агентами чужих інтересів, а також і тих, що спричинюють в краю замішання через нацьковування на невинних і добрих громадян.

Пам'ятаймо, що коли ми, американці українського роду, будемо у теперішньому моменті завзялими і гарячими оборонцями тих великих і благородних принципів, за які бореться Америка, та коли за те, щоб ті принципи перемогли, ми дамо від себе більше, як від нас вимагають громадянські обовязки — то потім легше буде нам обстоювати перед нашим урядом і світовими демократіями право на самостійне і державне життя того поневоленого тепер українського народу, з якого походимо, а якого доля лежить нам на серці.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

Микола Мурашко, предсідник;

Антін Цурковський, секретар;

Василь Шабатура, контролор.

Недуга Пятнистого Тифу Охоплює Схід Європи

СТОКГОЛЬМ. — Шведські газети доносять за німецькими, що на сході Європи масово вибухає страшна пошесть пятнистого тифу. Положення дуже критичне. „Кракавер Цайтунг“ клопочеться німецькими воєнками і урядовцями, перебуваючими на терені польського-генерального губернаторства і радить їм, щоб не стрічалися в трамваях, поїздах і інших публичних місцях з місцевим населенням, бо те населення завошвилене. А воші є найнебезпечнішими розсадником цієї недуги. Шведські газети далі наводять „Краківські Вісти“, які теж стверджують, що на українських землях, захоплених німцями, поширюється недуга тифу. Всі школи на українських землях позамикані. Вкінці шведські кола наводять советські джерела, які говорять, що на фронті вдалось їм перехопити німецький санітарний звіт зо сходу Європи, в яким говориться, що недуга тифу поширюється не лиш серед цивільного населення, але також серед німецьких воєників, які на сто відсотків є завошвилені.

В АНГЛІ ДИВЛЯТЬСЯ НА ЦЕ СКЕПТИЧНО.

ЛОНДОН. — У звязку з відомостями, що на сході Європи вибухла пошесть пятнистого тифу, яка захоплює також німецьких воєників, англійські кола говорять, що треба на це дивитись з застереженням. Тиф в тих околицях все проявлявся, але не в пошесній формі. Лише в минулій війні він вибух повною пошестю і в східно-європейських землях забрав пару мільонів жертв. Після всякої правдоподібності німці стараються своїх воєників охоронити від цієї недуги всіма способами, які стоять до їх розпорядження.

СОВЕТИ ЗДОБУЛИ КАЛІНІН.

МОСКВА. — Советські війська вже десятний день продовжують офензиву, перед якою німці постійно відступають. Вони відбили тепер від німців головне місто Калінін і Петровськ. Німці на тім фронті цілковито розбиті. Їхні рештки в поспіху відступають. Советський штаб, як говорить в добре поінформованих колах, задумує використати успіхи цієї протиофензиви і кинути на фронт ще більш сили, щоб прогнати німців цілковито з советських територій. Ті кола кажуть, що недавно в Куйбишеві советські генерали мали наради на яких планують наїзд на Німеччину.

НІМЦІ ПРИЗНАЮТЬ СИЛУ СОВЕТІВ.

БЕРЛІН. — Німецький мілітарний аналіст, підполковник Соьдан, помістив в „Фелькшер Беобахтер“ статтю, в якій говорить, що німецька армія має в Советах величезні труднощі, бо противник надзвичайно сильний. Він каже, що Совети підчас своєї першої фінської кампанії не хотіли показати своєї справжньої сили, хоч та сила вже тоді була велика. Вони, маючи в руках ціле господарство нації, витрачали всі ресурси на те, аби себе узброїти, занебдуючи цілковито потреби цивільного населення. Проте він запевняє своїх земляків, що німецька армія робить успіхи і вийде переможною з цього конфлікту. Ті завдання, говорить він, не є лише змусити советський режим скантіювати, тільки цілковито знищити советську армію і здобути стільки земель від Советів, щоб ними зробити європейський континент з економічного боку самовистарчалним.

ЧОГО ХОТІЛИ ЯПОНИ?

ТОКІО. — Японська новинарська агенція Domei говорить, що теперішній початковий вожд японських морських сил, адмірал Ямамото, вже рік тому був заявив, що він стремить до того, щоб у Вашингтоні, в Білому Домі, підкинути американцям усяву міру. Та агенція далі говорить, що вже рік тому він готувався до цього несподіваного нападу на Гаваї, який тепер виконав.

ГІТЛЕР ХВОРИЙ.

АНКАРА. — В німецьких колах в Анкарі, говорять, що Гітлер є цілковито виснажений тими турботами, яких вимагає від нього війна. Лікарі звелили йому негайно удатись до свого баварського схоронища в Берхтесгаден на довгий відпочинок. Вони кажуть, що він так вичерпаний ар сил, що коли не покине всего і не піде на довгий відпочинок, може йому прийти кінець.

ЛІВІЙСЬКА КАМПАНІЯ ДАЛІ УСПІШНА ДЛЯ БРИТАНЦІВ.

КАІРО. — Німецько-італійські війська кинули тепер до бою всі рештки своїх сил і звели недалеко Ель Газелі великий бій з британськими силами. Перший удар вони цілковито програли. Розпучливі бої ведуться далі. Бритійці повели окружну акцію, при допомозі якої хочуть відтяти від баз головну частину військ держав „осі“.

БОМБА ВБИЛА ШІСТЬ АГЕНТІВ ГЕШТАПО.

ПАРІЖ. — Невідомі справники кинули бомбу до німецького касина і вбили на місці шість агентів Гештапа. Справники не зловлено. В іншому місці в подібний спосіб теж кинено бомбу до німецького кабю, але внаслідок спритності одного воєника, ту бомбу викинено назад на двір, ще заки вона експлюдувала.

ГОН КОНГ ДЕРЖИТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Залога Гон Конгу держиться добре і хоч є побоювання за Гон Конг, та залага заявляє, що ніколи не піддасться японцям. Вона має подостатком амуніції, харчів, та інших необхідних до довгої облоги продуктів. Зате база в Сінгапур в останніх днях знайшлася у поважній загрозі.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 20, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошення хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАПОВІДАЮТЬ ОХОРОНУ І ОБОРОНУ

Американці українського походження належать до тих, що є найновішими громадянами і жителями цього краю. Бо з усіх імміграцій — українська імміграція наймолодша. У них, зовсім природно, є ще найсвіжіша пам'ять про переслідування в Європі, про які знають з особистого досвіду, чи з оповідань своїх родичів чи рідні, що прибула з старого краю. А в тому знають ті американці теж і про ту трагедію, яку переживав український народ в 1914. році під Австрією, коли то з вибухом війни на приказ польських старостів і на фальшиві доноси внарештували польсько-німецькі та мадярські жандарми десятки тисяч невинних українських людей, з яких велику частину вивішено, а другу загнано до концентраційних таборів. Очевидно, що все те було нічим іншим, а тільки диким і варварським порушенням тих громадянських свобод, що їх ніби гарантувала австрійська конституція. Було це вчинком, доконаним з національної пімсти, на підставі нічепних доносів. Вправді потім, по роках, суди звільнювали ось так покараних людей від вини і кари, але життя їх здоров'я вже їм не могли повернути. Подібне до цього діється тепер на тих усіх європейських землях, що стогнуть під диктатурами і наїздниками.

Маючи перед собою образ ось такої нещасної Європи, а знайшовшись у справжній війні, добре, що чуємо від нашого уряду, що він докладає зусиль, щоби були захищені Права Людини, щоби громадянські свободи не були ніяк порушені, оскільки це тільки можливе. Про ці справи говорить широко Р. Бидл, генеральний прокуратор, а його завжди поміщуємо на іншому місці. Та зараз хочемо звернути увагу на те, що досі занесло багато шкоди американським українцям і організаціям.

Генеральний прокуратор, підкреслюючи, що всяку зрадницьку акцію треба поборювати всіма засобами всім громадянам, теж зазначає, що є між нами „невідповідальні елементи“, що під плащиком патріотизму, доконують таких діл, що ідуть на руку нацистсько-фашистській пропаганді й викликають паніку та воєнну гістерію. До тих „невідповідальних“ належать і ті, що „беруть участь у безпідставних слетнях“, що „несправедливо обвинувачують свого сусіда“ і тим причиняються до переслідувань людей, несправедливо запідозрених в не-лояльності. Отже генеральний прокуратор заявляє, що ті люди, що так поступають, не виконують ніякої патріотичної роботи. Навпаки, вони поведуться так, якби це не була американська земля, а така, що є під владою диктатур, де такі методи практикуються. До цього додамо: Між такими „елементами“ є також і такі, що мають українські прізвиська.

Генеральний прокуратор запевняє, що уряд має змогу і силу вдержати порядок і обезпечити край перед підірваними елементами чи тими, що відносяться ворожо до краю і уряду. Він теж, віримо, розраховується згодом і з „невідповідальними елементами“, що теж шкодять нашому краю.

Рекорд Обману

Послання президента Рузвельта до конгресу в справі японсько-американських відносин є історичним рекордом, котрий повинен переглянути не тільки кожний, що хоче зрозуміти ці відносини, але й той, що взагалі хоче зрозуміти поведінку японців у міждержавних справах.

Американці стрінулися вперше з японцями в половині 19. століття, коли американський комерсмент Пері заплив до Японії й своїм впливом штовхнув Японію на дорогу зв'язків з західним світом. Японія з того часу стала приймати західну культуру.

Америка держалася супроти Японії тої самої політики, якої держалася супроти інших азійських держав і народів: справедливого й рівного трактування. Вона не посягала по нічию незалежність, хотіла мати прихильність кожного народу й держави.

Японія своїми публичними заявами не раз цю політику піддержувала. Вона не раз робила державні зобов'язання, випливаючі з такої політики. Між іншим вона дала свій підпис під угоду дев'яти держав Тихого океану, між іншим зобов'язуючися шанувати незалежність Китаю.

Потім проти духа тої угоди Японія приступила до банди агресорів, що під кермою Німеччини й Італії, прикрита плащиком антикомунізму, мала нападати на слабкі, безборонні або негрітовані держави й загірбати їх під панування фашистських держав.

Не дивлячися на свою зборчу політику японський уряд дала робив американсько-умудраві заяви, що вони можуть поладити свої спра-

ви в мирний спосіб. Від 1934 року йшли такі заяви Японії до Вашингтону. В той власне час, як вона робила ті вчорішні заяви й зобов'язання, Японія почала окупаційну, невиліковну війну проти Манчурії. Японія станула виразно на становищі, рівнобійному до становища Гітлера, що, мовляв, японці це вищий народ, якому прислуговувати панування над Сходом. У практиці теж політика Японії йшла по лінії політики Гітлера. Загарбавши Манчурію, Японія почала без виповідження війни окупувати Китай. Ця війна вже ведеться півтора літ.

Тепер Японія посягає по Індокитай, по американські посілості, по Тайланд, по голландські посілості. Власне останні тижні розкрили найкраще характер японської політики. Японський уряд повів з американським урядом переговори за мирне вирішення спірних питань на Тихому Океані й Далекому Сході. Для кращого обговорення справи він вислав до Америки спеціальну місію. Коли переговори натрапили на труднощі, президент Рузвельт особисто апелював до японського цесаря за мирне вирішення справи. Цівар у відповідь на цей заклик заперив президента про своє бажання мира.

Таку відповідь дав японський цесар в три години після цього, як його воєнна сила донала давно пригтований напад на американські війська й флоту. Президент зовсім слушно говорить про зрадницьку політику японського цесаря, про рекорд перфідії, який мусить у всякому викликати почуття диву, страхіття й відрази.

Запевнення Бидла Щодо Громадських Свобід

(Генеральний прокуратор запевняє, що права громадян будуть забезпечені під час війни, але зрадницька діяльність буде рішучо поборювана).

Генеральний прокуратор, Р. Бидл, у виразній заяві про політику департаменту справедливості, запевняє американців чужинського походження, що свободи, гарантовані Конституцією, будуть рівно стережені та особин, які стараються духовно обезброїти американський народ своєю згубною діяльністю, будуть відшукані та покарані.

Генеральний прокуратор промовляв 7. грудня в Дітроїті на Американсько-Слов'янській Конференції стейту Ми-

шиген, в тій самій годині, коли японські бомби падали на американські посілості на Пасифіку. Прокуратор сказав представникам десяти мільйонів чехів, поляків, росіян, югослов'ян та українців, що департамент справедливості „загромає тих, що роблять заколоти, але буде охороняти інших проти переслідувань та дискримінацій“.

Генеральний прокуратор підкреслив єдність країни та однакове стремління демократичних країн як найсильнішу

зброю проти тоталітарної агресії. Разом з тим застерігає, що важливість збройної загрози проти країни не є більшою від загрози духовного обезброєння, яке може зияти через „байдужість, незрівноваженість почуття, або через злий намір тих, в руки яких“ була довірена демократія.

„Ця загроза не є широко розвинута“ — каже генеральний прокуратор. — „Права свободних громадян сьогодні ліпше охороняються в цій нашій країні, ніж вони є чи можуть бути хоронені деінде в світі, пошарпаному війною. Та проте це духовне обезброєння, про яке я говорю, насувається на нас кожний раз, як порушується конституційні права особи, або якої меншости. Кожне порушення демократизму, зроблене в межах нашої країни, є поміччю та втіхою ворогам демократизму поза її межами.“

„Це обезброєння загрожує кожний раз, як робиться спроба викликати ненависть проти будьякої особи або осіб на ґрунті расовим, релігійним або з титулу національного походження. Це є поміч і втіха зовнішньому ворогові, коли одні, свого часу національний герой, спускається до негеройського рівня в публичній заклику до расового упередження. Це є поміч і втіха ворогові, коли бойкотується дрібний крамаря, злочин який полягає в тому, що його родичі або предки були німцями, італійцями або японцями. Це є поміч і втіха ворогові, коли фабриканти, що мають замовлення на зброю для захисту демократії, застосовують у себе інші міри до муринів.“

„Це духовне обезброєння, про яке я говорю, робить загрозливим вже саме існування „вігілянтських“, бушуючих по ночах, чи таємних організацій, що готові з будьякої причини взяти право у свої власні руки. Це є поміч і втіха зовнішньому ворогові, коли армія так званих „депуті-шерифів“ складає набірці з невідповідальних елементів, дістане в руки рушницю та коли її місцеві чинники дадуть право встановити режим терору в якійсь з наших східних промислових громад; або коли банди замаскованих людей вганяють на конях на півдні; або коли місцеві добровольці зберуться гуртом налітати автомобілі, чи брутально нападують членів релігійної секти, відомої під назвою Свідків Єгови; або коли хто намагається викривити діяльність місцевого комітету оборони і перемінити його в групу аматорів для пошування за шпигунами.“

„Це є поміч і втіха зовнішньому ворогові, коли котрий

американець піддається масовій гістерії, що є одною з основних цілей нацистсько-фашистської пропаганди, і несправедливо стане обвинувачувати свого сусіда, буде брати участь у безпідставних слетнях, або приєднається до переслідувань свого сусіда“.

„Я поділяю разом з вами те зрозуміле переконавання“, сказав генеральний прокуратор, „що диктатура, расова ненависть, релігійне упередження і заборона вільної преси й вільного слова — ці чотири ознаки поневолення — не можуть вкорінитися тривало деінде не було на цій зруйнованій та зритій бомбами землі. Я разом з вами є того самого переконавання, що на світі нема більше місця для режиму, зрідженого з насильства юрби, вігілянтизму, і доведеного до повного розквіту такими способами, як навчання дітей шпигувати за власними батьками і доносити на них. Я разом з вами того переконавання, що такий режим мусить упасти“.

Прокуратор згадав з признанням за опір, що його все це ставлять у підбитих європейських країнах люди, які люблять волю, зокрема в Югославії, та підкреслив тотальність цього духа опору з нашим, американським.

„Ми, в Америці“, — сказав він, „покладаємося на зброю, у зброюємося добре. Але, хоч це важке, я не гадаю, що не все. Я не вірю, що теперішній майбутній наша сила збройна є основою, на якій будемо наше переконавання, що у війні, чи мирі, ми лишимось такі вільними. Разом з тими, що працюють тепер під нагайкою у Польщі, або чскають на свою чергу, щоб бути розстріляними у Сербії, я вірю, що це переконавання має свою міцну основу в твердій, непохитній волі, в єдиній волі всіх людей, спільною вірою яких є воля, спільним жахом — поневолення. Я вірю, що наша єдинна воля, як громадян демократії, буде тверда як скеля, та що об цю скелю розіб'ється в свій час ця перестаріла вже тепер хвиля майбутности, як її назвали“.

Прокуратор-Бидл заявив, що не все легко відкрити підпольні акції, які загрожують підірвання єдності. Часто вони виступають під машкарою патріотизму, прибираються прапорами і ховаються за фальшиву присягу вірності. Такі підпольні чинності грають на нашій страху.

„Є спроби“, сказав він, „щоб поширити страх між нами самими, звернути його проти однієї з меншин певної раси, релігії або певного національного походження. Атаки проти чужинців ведуться поважно, так, навіть у салях Конгресу Злучених Держав“.

В боротьбі з цю акцією Федеральне Слідче Бюро Департаменту Справедливості (ФБІ) має до розпоряджості дуже відповідальні і досвідчене тіло урядовців, заявив генеральний прокуратор. Воно працює поволі і обережно, вимірює удар лише тоді, коли воно певне щодо фактів. Він підкреслив основність та довід ФБІ в слідствах, бо надіється, що це буде „служити сторогою багатьом аматорам-детективам, які думають, що вони можуть віднайти чужинських шпигів та агентів“. Він радив, щоб „аматори-детективи й інші люди з доброю волею“ залишили ту справу для ФБІ.

Він називає ФБІ рукою уряду, яка збирає факти. „Воно відкидає“, запевняє він, „точку погляду, яка веде до методів Гестапо проти тих, кого воно має підставу підозрівати. Воно не висуває політичних тверджень перед фактом, ні не виступає з остаточним осудом після факту“. Він вказав, що слідчі заходи ФБІ, які недавно привели до затримання багатьох доказаних та признаних

Wake Up, Americans!

Wake up, Americans!
Make America's answer roar out over the world.
Every citizen must back the United States Army and Navy to victory—back them with work and money.
Do your part: Buy United States Defense Bonds and Stamps at your post office, bank, or savings and loan association. Get Defense Stamps at your retail store or from the carrier boy of this newspaper.

шихся шпигунських агентів, були ведені згідно з тими принципами; що розшуки були обмежені до певних фактів, та що ФБІ передало наслідки розшуків відповідним установам для діяння, без ніяких пояснень чи порад. Всеж таки, як казав він, департамент справедливості хоче мати: співпрацю кожного лояльного громадянина, всі інформації, які він може дістати, та кожну правду вказівку щодо непевної діяльності. В той же час вважає частиною своєї праці рішучо поборювати „кожне перекурчення демократичної ідеї, яке може торкатися подібної слідчої праці“.

Відділ Цивільних Свобід при Департаменті Справедливості буде відгравати зростаючу, важну роль в справах країни, на думку генерального прокуратора. Цей відділ вже працює в порозумінню з місцевими представниками і адвокатами, аби охоронити права осіб та меншин.

„Головною основою діяльності Відділу Цивільних Свобід“ — каже генеральний прокуратор, „є Реєстр Прав Громадянина („Бил оф Райтс“). Зловживання, які цей відділ старастарється направити, то є — відмова прав, якими Конституція рівно наділила всіх громадян нашої країни. Причому, одним з завдань відділу було — знести працю за позички, так зване „ліонейдж“, в південних стейтах. Другим — підтримка управнених виборців в їх стремліннях користи з права голосу у випадках, коли їм відмовлено цього права. Третім — підтримка права робітників мирно без перешкод організувати юнії“.

„Цей відділ департаменту справедливості буде провадити свою працю надалі та поширити її там, де треба, аби дати захист безпомічним жертвам переслідувань або гістерії воєнного часу. Не є таємницею, що департамент справедливості зробив пляни для охорони чужинців з ворожих країн у випадку більш суворого поготівля. Ми маємо добу підставу вірити, що більшість чужинців в нашій країні це люди мирні та послухні законам. Ми будемо затримувати чужинців, які роблять неспокій, замішання, але будемо охороняти інших проти переслідувань та дискримінації“.

„Зарозом я є свідомий, що урядові заходи не можуть самі зберегти або запевнити демократичні ідеї, так само, як не можуть їх зникнути. На останку, коли буде поставлена на іспит здібність цієї держави як демократії, щоб видержати, — то ми самі будемо тими, що будуть у цьому рішати“.

(Common Council—F.L.L.S.)

А. Ф. П. ЗАБОРОНА СТРАЙКИ ТА ХОЧЕ МИРУ З К. П. О.
ВАШИНГТОН. — Провідники Американської Федерації Праці домаються, щоб всі робітничі юнії прийняли загальні принципи американської робітничої політики з першої світової війни, яка полягала на тому, що заборонено всі страйки. Вони рівнож пропонують, щоб замритись з конценційною юнією К. П. О.

НА СЕЛІ

Повість

(16) М. ШКОЛИЧЕНКА

Гм! — відворкнув дід Омелько, — я й сам уже думав про це не раз, та ніяк собі не второпав, через що воно так! У панів завжди більше діла, ніж у нашого брата, — це так, але ж я знаю, наприклад, панночок — Уляну Іванівну та її сестру, — вони теж пани, а отже подивіться: наймички у їх нема ні однієї, господарство їх зовсім не менше, бо у їх окрім корови є ще і гуси і качки і кури, індички, свині, — усеж отсе треба нагодувати, поглянути; так само для себе і обід треба зварити і сорочки попарити і в комнатах поприбирати... Сад і будинок у їх, правда, менший, а проте всюди і чисто і лагідно, і можете побачити що дня, як вони сидять собі у двох та або читають книжку, або старша

шіе, а менша на скрипці грає, та шеж отся менша, я вже вам казав колись про неї, це в місто їздить, учить там панських дітей... Мабуть у нас, пане, все так робиться через те, що є хазяїн та нема хазяйки. Не наше, не чоловіче діло заводити хатній лад; це не по нашому стану, не зуміємо ми і не придумаємо з вами такого хатнього порядку, який не думаючи заводять кожна жінка? хазяйка.

— Так у нас же їх, діду, аж дві, — завважив Мисак.

— Дві, то дві, та що з того, — вони всеж такі наймички, а не хазяйки. Хазяйка робить для себе, а наймичка для пана. Що хазяйка зробить за годину, те робить наймичка весь день, та ще й спішучи робить, а діло все таки не те

вийде. Хто його знає, чого воно так, а тимчасом всіюди завжди так. А от дайте суди справжню хазяйку, то побачите, що наймичкам і робити буде нічого, — сидітимуть на куховарні та співатимуть або хихикатимуть лузючи насіння. Це вже я не раз спостерігав на своїм віку.

— Так що ж нам, діду, робити? Мені що дня спадає на думку, що одному держати три душі наймитів — це і багато і зайво, алеж разом з тим бачу, що дві душі не справляються.

— А я вам, пане, мав розказати ще таке: позавчора, як ото перевозили ми з чоловіком дрова, зустрілась з нами Уляна Іванівна; вона комусь несла лікаретво. Так от як зустрілась та поздоровалась з нею, так вона й питає мене: — Чула я, діду, що твій пан зовсім уже переїхав у Затишок.

— Переїхали, — кажу, — слава Богу!

— Він сам живе, чи і сімю має? — питає вона про вас.

— Ні, — кажу, — самі собі.

— А на що ж ви аж двох

наймичок наняли? Що вони у вас роблять?

— Звісно що, — кажу я, — по хазяйству все — печуть, варять, миють та прибирають.

А вона засміялась та й говорить: —

Не вмєте ви хазяйнувати з своїм паном, от що! Одному панови та троє наймитів, — це дуже по панськи!

Я засміявся, а все таки задумався, бо справді у нас і кось не так ведеться, як треба, а якби це слід — святий його знає!

— Одно слово, діду, я бачу, що ви знову нахвтаєте до свого, хочеться таки вам, щоб закохався в Уляну Іванівну та одружився з нею.

— Хочеться, — це правда, я не криюсь.

— Через що ж хочеться вам, щоб одружився я безперемітно з Уляною Іванівною?

— Через те, що Уляна Іванівна самим Богом призначена для вас. Як подивлюся я на неї, так і в голові моїй не вижеться, щоб вона могла бути чиеюс іншою панною, а не вашою. Така вже мабуть і її ваша доля. Не дурно мабуть

оселились ви саме тут, а не десь інше. Так уже доля ваша склалася, так уже вона робить, нікого не питаючись.

— Добре, діду, а як же вийде так: ви про Уляну Іванівну думаєте і говорите одне, а вона друге — візьме та вашому панові і піднесе оттакого гарбуза? — Мисак показав руками. — Що тоді ви про долю скажете?

— Ніколи в світі! — аж підскочив дід Омелько.

— Так хіба ж ви сватали її, чи що? — незадоволено мисак голосом запитав Мисак.

— Сохрани мене Мати Божа! — перехрестився дід і образливо додав: — Хібаж такі я, пане, божевільний, або дурний від усіх на світі? Кажу вам, що я тільки почувую це в своїй душі, вірю, що так воно складається.

— Так то, так, а отже ви мене сватаєте, вивеняєте... Так само і з нею могли говорити.

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

3 МУЗИКИ

БАНДУРИСТ ВАСИЛЬ ЕМЕЦЬ

(З нагоди його 30-літньої, високо-культурної праці для „Рідного Мистецтва“).

Це, що я задумав тут написати, не буде якоюсь фаховою „дуже вченою“ критикою-аналізною професора Емця, ні переданням безчисленних критик про нього.

Тому то: не кладу великих окулярів на ніс, не впираю гучного пера за вухо, не підпираю голови кулаком і не вдаюся до великого „спеца“... Дивлюсь лише прижмуреним оком в минуле — на 1919 рік, коли то я в Кам'янці Подільському вперше Емця пізнав і почув незабутню його гру.

Заки це зроблю, хочу передіти за Емцем, (але разом з вами, Дорогі Читачі), — аж його родинного села, „подивитись“ на ту вербу, що з нощі, в літі 1912 року майстер Антін Папалікинський йому бандуру зробив, а на якій він і донині грає. Даліше „погортаю“ за Емцем, по: Українці, Росії, Закарпаттю, а там „вступимо“ до Праги, Берліна, Амстердама, Брюсселя, Парижа, Німеччини, Нью-Йорку, Бостону, Шیکاго, Торонта, Монреалю, Вінніпегу, і т. д., — та задержимось на краю... Вашої Громади... і Вашого міста, куди Ви напевно і то скоро по Емця з ювілейним концертом запросите!...

Дещо про бандуру.

Бандура, це наш питомий, своєрідний, історичний інструмент. Легенда передає, що славному козакові Перебенді подарувала першу бандуру — „звива-дівчина“, котра себе „Волею України“ називала. Через цю чарівну дівчину, козак Перебендя став славним бандуристом на всю Україну, за що його Тарас Шевченко у своїй поезії увіковічнив.

Бандура була фанфарою козаків перед їх походом в бій. На бандурі і Т. Шевченко грав, та за її допомогою свою тугу й думи „виспівував“.

І славний гетьман, Іван Мазепа, мав грати на бандурі.

Можна догадуватись, що гетьман найбільше грав тоді, як старе його серце, молоді любов'ю „двіло“, та коли розум „сварився“ зі серцем за його гарячу любов до молоді Мотрі.

Перейдім ще до хлопячого віку маленького Василька, до села Шарівців на Харківщині. В цих Шарівцях родився наш Василько, року Божого... того й того... (метрики я не бачив).

Родичі його, (як з життєпису довідуємось), — любили спів і музику, а навіть, (як на ті часи!) — „чудасію“-фонографу мали.

Мусіли це бути люди небуденні, бо сина Василька до гімназії післали, та допомогли їй університет покінчити. Належно оцінити таких родичів-батьків потрафить лише цей, що рівнож, як і Емець, — корінням в село „забігає“... Я це прекрасно розумію і оцінюю!

Хто був при народженні Василька, я не знаю, але догадується: була там напевно і „Муза“, що при хрещенні... за панотцем і собі на Василька „хулила“, великим таланом обдарила, а в серце аж по береги „Святої любови“ для цілої України „наляляла“!

І та „Українська Муза“ вивела з часом Василька із Шарівців і... вже Василем провела широкими світами, по Європі, — через океан, — по Канаді, по Америці... розвіваючи його славу велику славу йому, а через нього і всієї України!

Всюди їде за Емцем та сама його бандура, що вже чотири

рази „розспалася“, — переходила тяжкі „операції“... і за кожним разом здібні майстри-фахівці так її понаправляють, що вона, (по „операції“) гей-би чоловік зі свіжою кров'ю — ще краше грає!...

Зроблена ця Василева бандура з української верби. Верба серед нашого народу дуже популярна, бо нема майже села, деби вона не росла. Вербу наш нарід і в поезії оспівує. (Питає): „Ой вербо, вербо, кучерява, Хтож тебе вербо скучерявив?“ — (Верба відповідає): „Скучерявили тучі громи, дощі градові, Гей, гей дощі градові!“

Певно і у Василеву вербу були: тучі громи і дощі градові, а самого Василя, (через його бандуру!) — пера біла злота і задрістві, такі своїх, рідних земляків!... (Вичитай я про це в одній із статей про Емця).

Кам'янець Подільський, 1919. р.

Я пізнав Емця і вперше почув його чарівну гру на концерті у Кам'янці Подільському в 1919. році. І хотів від тоді вже 21 років минуло, але я, (гейби це було вчора!) — все його бачу і чую!...

Сала наелектризована ентузіазмом публіки, стіни дрожать від оплесків. Я вперше почув тоді бандуру, у виконанні правдивого майстра-віртуоза, Василя Емця.

Перо моє заслабе, щоби я міг бодай в маленькій частині передати мої враження на папері.

Дуже влучно писав один критик, що... „бандура в руках Емця говорить людською мовою. Вона плаче, вона сміється, вона співає“!

Я мав враження, що тих 36 струн бандури „не кінчається“ на бандурі, що їх якась невидима сила „продовжила“!... і всі... на Емцеве серце... „почіпляла“!...

Пальці Емця метеликами літали... а струни... серцем грали... і серця всіх слухачів ненаць морем „гойдали“!...

...Бандуристе, Орле Сизий в небеса літаєш; Зірок красних крильми крешеш, сонечка черкаєш“!...

30-літній Ювілей.

Бандурист Емець, це наш тут за Океаном — Великий, Славний Одинок, — другого такого не маємо!

Хто так, як Емець, послужив чесно і славно цілих 30 років своєму народові, той має повне право вимагати, щоби цей нарід показав свою вдячність і пошану до нього!

Інци народи обдаровують своїх славних людей великими почестями, ордерами, гроше-ними дарунками, та досмертними пенсіями.

Цього напевно Емець від нас не сподіється!

Але заслужив він собі у нас на це, щоби ми, (шануючи його великі заслуги!), всюди ма-сово його концерти відвідува-ли!!

Я певний, що зроблять це ньюйорчани, і 21. грудня, п. р. Бетовен Голд, (де відбудеться ювілейний концерт Емця!) — так „запакують“, що Емець буде змушений концерт повторити!

Не всі самособою бачили тепер Емця і готові думати, що він (певно), про 30-літній ювілей, десь ледви-ногами волочить. Нічого подібного! — Емець все ще такий, як я його бачив в 1919. році. По-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗНОВ „УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ“

Тому сім літ з малих початків у Дітроїті, Мішиген, виросла сценічна штука, що за один рік облетіла мало що не всю американську Україну. Ставлено її на більшій чи меншій розмірі по різних українських громадах, від Шیکاго до Філадельфії, понад 50 разів; в деяких місцевостях і по два-три рази. Видко, штука здобула собі уподобання нашої публіки.

Оцею штукою є „Українське Весілля“ в обробленню д-ра Лонгіна Цегельського. Весілля як весілля; кожне українське весілля в старім краю тигло сільську публіку до себе. Ціле село брало в нього участь, як не безпосередно, будучи на нім, то посередно, приглядаючись йому хочби споза тину. Бо весілля все буджує людський інтерес; цеж культурна точка людського життя, вихідний пункт для будучності роду, громади, народу. Тому то й воно так обставлене поезією, церемоніальністю, символікою, обрядом та святковістю. Через те й „Весілля“ д-ра Цегельського так популярне серед американських українців. Ідучи на його виставу, почуватися чоловік наче знов у своїх молодих літах, переноситися на три години у Старий Край.

Це мабуть і є головною attraction цю штуку, котра по-затим має всі сценічні прикмети, які забезпечують їй успіх. За те подбав уже автор, що з безмежного багатства фольклорного матеріалу, що його дає українське весілля, вибрав лише те, що найкраще, наймаркантніше і найкраще, та дав цим робом таку сценічну річ, що все буде займатиме увагу глядачів.

З весільного фольклорного матеріалу можна скласти прекрасний балет, або теж прекрасний водевіль, що міг би облетіти найбільші сцени світа. Таке там багатство ситуацій, красок, одягів, ефектів, мелодій та танку. І може й знайдеться хто, що зробить це.

Тоді воно потягне гужу публіку, спонукаючи фольклорну красу України у світ. Але питання, чи припаде воно тоді до смаку нашій масі. Д-р Цегельський мабуть вивав на щастливий ідею, обробляючи своє „Весілля“ на народну, сільську манеру. Були проби „інтелігентити“ оце саме „Весілля“, розкладаючи музику весільних пісень на чотири голоси, або знов встановлюючи мистецькі соли чи дуети, аби дати нагоду „вченим“ співакам виступити в ній. Вони однак лишень псували його природну сільську красу.

„Весілля“, як воно оброблене д-ром Цегельським, остає рідним і близьким нашій масі. Тому вона так масово емпієть бачити його.

Ось ставлено його знов на днях двічі — в Дітроїті і Гемтремку, Мішиген. Дехто вважав: буде невдача! публіка має забагато інших розважок чи видатків! — А мійтим в обох містах сали були цілком заповнені. І публіка виходила захоплена, справді вдоволена, розанімована; бо була на весілля — мальничим, багалицьким, гучним, старокраєвим весіллям.

А тепер — як довідується знов на туру по Америці: в суботу, 20. с. м., буде в Пітсбурзі, Па., в неділю, 21. с. м. в става: струнка-військова, фігура з переду „не вигнулася“, очі іскрами світять, зуби перлами сміються, а волосся на голові „грівою-шторцом“ стоїть, лише дещо „припоросшене“.

Хто визнається на людях, а стрінувши пана Емця перший раз на вулиці, той відразу пізнає би, що Емець — артист!... Та Емець не з тих артистів, що то індики „надуваються“, через ніс говорять, і (хоч ростом маленькі!) — все на вас „згори“ дивляться!

Він з тих артистів, що при зустрічі з ним, щось вас магнетом до нього тгне, і по кількох шойно словах розмови, ви стаєте з ним старими знайомими — приятелями...; вже й „камизельку“ перед ним отвираєте, — бо готові його... „за пазуху“ схватити!...

От такий то Василь Емець! Михайло Голинський, оперовий співак.

Клівленд, О., а потім в інших громадах.Всюди ставить і режисерує його сам автор, а грають його три окремі гурти: з Дітроїту-Гемтремку, з Джерзі Сіті і з Обору, Н. І. Перший гурт помагав авторові вишколовувати і вести п. Василь Мельничук, другий п. Василь Гела, а третій п. Константин Шит-Орлик, що вже перед шести роками самі ставили або помагали авторові ставити цю штуку в різних місцевостях.

„Весілля“ д-ра Цегельського не є локальним весіллям чи знов весіллям якоїсь особливої частини нашого народу; воно не подільське, ані галицьке, ані лемківське, не галицьке або придніпрянське, а воно загально-українське. В основі весілля зі Слобожанщини чи Кубанщини те саме, що в Холмщині чи в Гуцульщині; лиш в деталях є різниці, як є різниці між побутом гуцулів і слобожан, холмшаків і кубанців. Ось взьмемо хогби сцену сватання в редакції д-ра Цегельського. Взяті воно головні зі Слобожанщини та Гетьманщини (Залісся). Але в основі й галицьке сватання подібне до нього, хоч не так багате в ораціях головних сватів. Та кінець цієї сцени вже чисто галицький зі своїми „многочітими“ та згадками про Січових Стрільців.

Ось так переведено всі сцени „Весілля“: в одній виступає більше елемент гуцульський, в іншій подільський і одна пісня з Холмщини, а друга з Гуцульщини чи з Волині. Те саме і в танцях: є там подільський козачок, є покусська коломийка, є гуцульський аркан, а є і степовий козак. Щоб уможливити це та зробити це природним, автор скомбінував дієві особи свого „Весілля“ з різних земель України; тому молодий („князь“) це гуцул, січовий стрілець, що в часі походу спізнавши і поблюнувши дівчину з Поділля, жениться опісля з нею.

Яке враження робить це „Весілля“ на нашу масу, це показує многократний досвід. Сали все переповнені, публіка захоплена, хоч і чути завваги: „У нашій селі трохи інакше“. А дитя його в тій самій місцевості в друге і в третє, а все буде мати публіку.

А як-же з чужими людьми? На останніх виставах в Дітроїті і Гемтремку було й дещо чужої публіки, інтелігентів, що цікавляться фольклором, люди, що знають фольклор половини земської кулі. Вони вийшли очаровані незрівняним багатством обрядів, мелодій, танків, костюмів і красотою нашого весілля. Обсервуючи „старосту“, як він параднував з „булавою“, а вставив з патеріцією, умяною квітням і стрічками, одна з американок — сама вчена фольклористка — завважала: „цеж така сама патерія (ста), як в провідника Діонісійських ігриш на старогрецьких вазах“.

Нехай же оце „Весілля“ гуде по наших громадах та нехай нагадає нам „рідні“ села, від яких ми тепер китайським муром відгороджені. А молоде покоління нехай вчиться на ній любити старинну культуру своїх батьків та прадідів.

Любитель українського мистецтва.

Перший драпач неба (скайскрепер, „Ди Сингер Билдинг“, мав 47 поверхів.

Учені говорять, що навуки живуть на землі коло 30.000.000 літ. Днесь є 40.000 відомих родів навуки.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці „даватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей“).

Філадельфія, Па. — Др. Галлан переслав \$40.50 як частину замовлень філадельфійської громади на „Історію України“ і книжку „Богдан — гетьман України“, що призначені для поширення серед американців. Українсько-Американське Товариство Горожан замовило по дві зо згаданих книжок, а Братство св. Юрія теж по дві. Дві „Історії України“ М. Грушевського вислано до п. М. Дубаса, а одну до п. І. Пеленського. Знову одну книжку Ю. Вернадського „Богдан — гетьман України“ вислано д-рови П. Дубасови.

Джамейка, Н. Й. — Братство св. Юрія, відділ 160 У. Н. Союзу, закупило по примірникові „Історії України“ М. Грушевського і книжки Ю. Вернадського „Богдан — гетьман України“ для Джамейки Лайб-рери.

Листування редакції

П. В., Бофало, Н. Й. — Дякуємо за витинки і пояснення. Це дуже важно нам знати, хто кладе головою за Америку, а є з українського роду, і хто тільки дізнається про це, повинен нас повідомити, щоб ми могли про це написати в нашій газеті.

І. Б., Сейнт Луїс, Мо. — Думаємо, що над тими справами нема чого розводитись. Тепер війна. Діються великі речі. Тому треба спрямовувати думки куди інде. Треба дрібне оминути. І вибачати.

„Ділуно“. — Честь Вам, що так розумно дбаєте за своїх вників та посилаєте на Різдво книжки, видані нами англійською мовою. Тішити нас, що так добре розумієте, чому так треба робити, особливо в Вашому випадку.

М. Д. — Розуміємо Вашу добру волю, щоб зрушити громаду. Але буде краще, коли Ви напишете про щось позитивне, про те, що зроблено, хочби тоно було невеличким ділом, от хочби закупу „Історії України“ чи „Богдана“ та розповсюдження їх між американцями, або між нашими людьми, бо й вони повинні мати. Навіть така акція може започаткувати „роботу“ та збудити людей до зносу.

Т. О. — Ваші слова патрістичні, але віршований не є добре. Можна собі на такий лад і „заколювати“, але не можна в газеті друкувати.

о. С.-М. — Вже є два довгі дописи про те саме, а більше годі.

THIS YEAR

Give

The present that is appreciated by the one who receives it and every one in America—the present that brings joy and safety while protecting against inflation.

DEFENSE Bonds • Stamps

ПОВІДОМЛЯЄМО ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІ 28 І 365 У. Н. СОЮЗУ, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

цих обох відділів відбудуться В НЕДІЛЮ, 21. ГРУДНЯ (DECEMBER 21, 1941) В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ СВ. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ У М.Е.І.З.В.І. ПА. Збори зачнуть зараз по Службі Божій в годині 12:30 вполудне.

Усі члени повинні явитись обов'язково на цих зборах, бо на зборах буде організатор А. Маланчук, який подасть нам цікаві інформації та вказівки в різних організаційних справах У. Н. Союзу. Так само є інші важні справи до погодження. Ці члени, які ще досі не вивірнали своїх залеглих вкладок, зможуть це зробити на цих зборах, бо перед рефератом п. Маланчука секретарі будуть колектувати вкладки.

За відділи 28 і 365: І. Онушкін і М. Руднянін, секретарі.

NEW YORK, N. Y.

THE BEETHOVEN HALL, 214 EAST 5th STREET В НЕДІЛЮ, 21. ГРУДНЯ (DECEMBER 21, 1941)

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

проф. ВАСИЛЯ ЕМЦЯ

єдиного віртуоза на козацькій кобзі-бандурі, що обіграв багато спіт, захоплюючи всіх своєю мистецькою грою на нашій питомій музичній інструменті.

В програму входять пісні козацькі, народні, гумористичні та інші музичні продукції.

Українці! Пам'ятайте, що саме тепер припадає трицять літ з часу його першого публічного виступу, а тому ВСІ НА ЦЕЙ КОНЦЕРТ!

Своєю численною присутністю шануємо нашого найбільшого народного мистця-кобзаря за його ТРИЦЯТИЛІТНЮ ПРАЦЮ для української культури!

Початок у 8. годині вечора.

Вступ: 55 ц. і 85 ц. (включно з податком).

ПОЗІР! ПІТСБУРЩИНА!

КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР! „УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ“

укладу д-ра Лонгіна Цегельського і під його кермом відіграє буде

В ПІТСБУРГУ, ПА.

В ЛИТОВСЬКІЙ ГАЛІ JANE ST., bet. 17 & 18 St. SOUTH SIDE PITTSBURGH В СУБОТУ, 20. ГРУДНЯ Початок 7:30 веч.

Тикети в ціні: \$1.00 і 75 цт.; балкон 50 цт.

Десять драматичних картин: сватання, вінчелетини, розлетини, благословення, похід до шлюбу, ринні обряди. Подолання, Гуцульська сільська музика. Коломийка, козачок, аркан і козак.

Три години краси, сентименту, співу, танців сміху та сльз. Ставлення, похід до шлюбу, ринні обряди. Подолання, Гуцульська сільська музика. Коломийка, козачок, аркан і козак.

ГРАТИМЕ СЛАВНИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТ з ДІТРОЙТУ-ГЕМТРЕМКУ, МИШ.

Сольові танці виконає балетовий артист п. ТЕОФІЛЬ ОЛЬШАНСЬКИЙ.

Чудові гуцульські костюми з робіт Бразилки в Нью-Йорку. ОКРЕМІ ТАНЦІ ВИКОНАЄ ГІМН.

Оце „Весілля“ об'єднує в нечисленний успішок американську Україну під Філадельфією і Нью-Йорку до Дітроїту і Шیکاго ДОСІ СТАВЛЕНО 60 РАЗІВ.

Приходьте самі і Вашу Молодь приведіть! Нехай побачить, як їх родичі побирались! А ви погляньте ще раз на свої молоді літа!

За урда. Степан Сидор.

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ім. М. ДРАГОМАНОВА, 244 відділу У. Р. Союзу в Рочестер, Н. Й.

ВІДБУДУТЬСЯ СВЯТО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

в пам'ять столітніх роковин його народження

В СУБОТУ, 20. ГРУДНЯ (DECEMBER 20, 1941)

В У. Н. ДОМІ, 831 ДЖОЗЕФ ЕВНЮ, РОЧЕСТЕР, Н. Й. В програму свята входять: Хорові пісні і сольні, декламації, промова про життя і діяльність Драгоманова та реферат про його національно-політичні думки.

Простіть громадянство, який численну участь у тій святій концертній виставці і мистецькій виставці. Провідники, що показували нам, як боротись за нашу свободу. Вступ 25 центів.

За урда. Степан Сидор.

В РОНХ, N. Y. УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ЦЕРКОВНА ГРОМАДА СВ. ВОСКРЕСІННЯ 675 1st 183. Стр. БРОНКС, Н. Й.

ВІДБУДУТЬСЯ ДВІ НОВІ ФІЛЬМИ в церковній галі, 675 1st 183. Стр. Бронкс, В НЕДІЛЮ, 28. ГРУДНЯ (Dec. 28, 1941) точно в год. 6:30 веч.

Перша частина: Рождество Христове, Вифлеєм, Назарет, Молодечі Життя Ісуса Христа. Переселення римлянами місцевого населення. Коротка історія Палестини першого століття. Друга частина: Благословення Бронської Правосл. Української Церкви. Краса ново змалюваної церкви, Святоковані Дни Подяки Діточий празник, Українські Танки, Церковні і народні співу. Третя частина: Візита св. О. Ніколая і роздача дарунків для всіх дітей.

Отже запрошується українців з Бронкс і до його міста Н. Й. а також прибути з дітками на пошану представлення, як перший раз улаштується в Бронкс.

Комитет.

ГЕНЕРАЛ ОСИП Р. АПАНАШЕНКО,

командант червоної армії на Далекому Сході, котрого недавно перенесено до Центральної Азії, де він буде командувати армією з 400.000 вояків.

War Needs Money—YOURS!

This war calls for every ounce of energy, every dime and dollar we can muster for ships—and planes—and guns. Hit the enemy with a \$25 Bond. Hurt him with a \$50 Bond. Help to blow him sky-high with a \$100 or \$1000 Bond. Don't delay—every hour counts. Buy United States Defense Bonds and Stamps TODAY.

Перший драпач неба (скайскрепер, „Ди Сингер Билдинг“, мав 47 поверхів.

Учені говорять, що навуки живуть на землі коло 30.000.000 літ. Днесь є 40.000 відомих родів навуки.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСОКЕТ, Р. АП.
Листопадове Свято.

Дня 30. листопада н. р. українська громада, при співучасті Сестричтва Н. Д. Марії, Союзу Українок, Тов. „Сім“, Українсько-Американського Ситі-зельського Клубу, молодечих клубів, відвіду ОДВ та Тов. ім. Івана Франка, влаштували листопадове свято. Місцевий парох о. Д. Д. Лешчинський відслужив по Божослужінні панашу за покійних борців.

Свято почалося відспіванням американського національного гімну, та „Не пораб“, які відспівали місцевий хор „Боян“. Відтак о. Лешчинський виголосив вступне слово про значіння свята, він рівнобіж пригадав нам наші обов'язки як американських громадян супроти нашої Батьківщини Америки. Малі діти, а саме Люція Лешчинська, Надя Рамко, маленька Коцюба, А. Рабо-жинська і Зенона Лешчинська, віддеклямували вірші, підбрані на це свято.

Хор „Боян“ під проводом Івана Караса відспівав ряд українських пісень, здебільша композиції М. О. Гайворонського. Виконання хору було бездоганним. Святкову промову виголосив о. Д. Д. Лешчинський. Він переповнив історію українського народу та його боротьбу за визволення. Промовець закінчив, що не зважаючи на теперішню неволю України, український народ — таки

добється своєї мети та визволиться з чужої неволі.

Відтак відбулася сценічна картина п. з. „Різдвяна Ніч“, в якій взяли участь такі аматори: Т. Лаба, М. Проборівський, І. Кокільський, К. Корнієвський, Р. Борис, М. Карась, Єлисавета Житарук, М. Кузів, Е. Тенер, Е. Самборський і В. Бойко. Всі вони вивязалися добре за своїх роль.

М. Ч.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МІЛВІД, Н. ДЖ. Річні збори Тов. ім. Мельнічука, від. 331, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополуночі. Проситися всіх членів і членкинь, місцевих і загальних, прийняти на ці збори. Буде обговорено справоздання урядників за рік 1942. Донощучих членів просять привнести свої вкладки по кожному місяцю. Буде також обговорено доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: О. Гітцко, предс.; М. Крючак, кас.; А. Романюк, секр.

МІЛВІД, Н. ДЖ. Річні збори Тов. Запорозька Сім, від. 347, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 1. пополуночі, в галі, де збиралися. Проситися всіх членів прийняти на ці збори. Буде обговорено справоздання урядників за рік 1942. Донощучих членів просять привнести свої вкладки по кожному місяцю. Буде також обговорено доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: О. Гітцко, предс.; М. Крючак, кас.; А. Романюк, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Річні збори Сестр. Любова, від. 37, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 7. вечером, в У. Н. Домі, 214 Фултон Ст. Проситися членів місцевих і загальних прийняти на ці збори і на час. Урядники і контр. комісія дасть справоздання за цього року. Буде вибір нового уряду на 1942 рік. Будуть також обговорюватися доповідні, що будуть прийняті на ці збори. Просити нових членів прийняти на ці збори і внести до У. Н. Союзу і до Сестричтва. Вступні відписки. А. Погрібна, предс.; А. Огар, кас.; Е. Кардаш, секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 1. пополуночі, в галі, де збиралися. Проситися всіх членів прийняти на ці збори. Буде обговорено справоздання урядників за рік 1942. Донощучих членів просять привнести свої вкладки по кожному місяцю. Буде також обговорено доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: О. Гітцко, предс.; М. Крючак, кас.; А. Романюк, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 8. вечером, в У. Н. Домі, 33-35 Бест Ст. Проситися всіх членів прийняти на ці збори. Буде обговорено справоздання урядників за рік 1942. Донощучих членів просять привнести свої вкладки по кожному місяцю. Буде також обговорено доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: О. Гітцко, предс.; М. Крючак, кас.; А. Романюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. П. — Тов. Запорозька Сім, від. 117, відбулися свої збори 20. грудня, в годині 7.30 вечером, у церковній галі, 28 Іст 7. Стр. Проситися членів обов'язково прийняти на збори та привнести свої доповідні, щоб секретар міг замкнути книжку до кінця року. Буде також обговорено доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: С. Малярський, предс.; Т. Ніколюк, фін. секр.; Н. Чудаків, рек. секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Річні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 104, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 3. пополуночі, в Народній Домі. Обов'язком усіх членів прийняти на ці збори та привнести свої доповідні уряд на рік 1942. Донощучих членів просять привнести свої доповідні. Також будуть прийняті нові членів. У той день наше Братство буде обговорювати свого патрона, св. О. Ніколая. Кожного члена, який не робить в той день, проситися прийняти в годині 9.30 рано до Нар. Дому, звідки всі разом з прaporeм підемо до церкви, де відправиться панаша за померлих членів Братства. Не явившись член, чи то на мітинг, чи на виступ, буде караний після статуту член 1. дол., урядник 2. дол. — За уряд: Т. Юшак, предс.; М. Вітвів, кас.; Г. Мисак, секр.

СЛИКВІД, ПА. — Річні збори Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополуночі, в галі першої церкви. На порядку денному буде обговорювання урядників за цілорічного доповідня і вибір уряду на наступний рік та інші біжучі справи. Член або членкиня, що не явиться на згаданих зборах, буде караний після статуту членів і вписувати до Союзу своїх дітей, котрі ще не вписані. — За уряд: Кирило Панченко, предс.; В. Кузьмин, кас.; Гр. Лідія, секр.

ДЖЕРЗ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Сім, від. 170, відбулися в неділю, 21. грудня, в годині 6. вечером, в У. Н. Домі, 181-183 Фіт ул. Це є останній мітинг в цім році. Отож кожний член і членкиня повинні прийти і заплатити свою вкладку до У. Н. Союзу і до Тов. Сім, щоб не перенести до наступного року. І є більше важких справ, котрі повинні бути закінчені при кінці року. Проситися привнести своїх вкладок, щоб не можна їх вписати в членів У. Н. Союзу перет закінчення старого року. — Т. Наконечний, фін. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

ТАВНТОН, МАСС. — Річний мітинг Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, відбувся в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополуночі, в Товаришеск. Домі, 14 Мейфел Евей. Обов'язком кожного члена і членкині бути на мітингу. Також проситися донощучих членів привнести свій довіт, а не пізніше як до 21. грудня. Той місяць є останній в цім році, то гроші мусять бути внесені до У. Н. Союзу скорше, а не так як було попередніх місяців, як в останнім дні. Котрі членів не заплатили на час, будуть експедіровані. Проситися членів привнести на означений час, бо буде вибір нового уряду на наступний рік. — За уряд: Харатон Салата, предс.; Андрій Процинький, кас.; К. Сіданський, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Річні збори Тов. „Згода“, від. 20, відбулися в неділю, 21. грудня, в 1. годині пополуночі, в Укр. Хаті, 2240 Грейлінг. Буде вибір уряду на 1942 рік. Проситися всіх членів, а не явившись членів буде караний після товаришеского статуту. Премія просимо модель, щоб привчати до знання організації, бо нам старим вже замирялися сили, а не все буде закінчити від нас. — За уряд: Матвій Прихачко, предс.; Михайло Сосновський, кас.; Іван Крук, фін. секр.; Пасафат Прихачко, рек. секр.

ВІД ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

Адвокат Осип Чарновський, президент Товариства Українських Професіоналістів, проголошує, що це Товариство береться за поновне видання списку українських професіоналістів в Заучених Державах і Канаді. Він каже, що останні воєнні події в Європі й тут в Америці повинні заставити американців українського роду до серйозної задуми над тим, чому та над тим як можна їм допомогти визволенню українського народу. З цього боку треба, щоб вносили між нами запанували згода і єдність, щоб таким чином була створена сила, так потрібна для цього, щоб можна було вести в світі мир і новий лад. „Directory of Ukrainian Professionals“, яке товариство задумує видати, каже адв. Чарновський, допоможе об'єднати українських професіоналістів. Ті, що хочуть, щоб були поміщені в ті книжки їхні фотографії, повинні надіслати \$3. На поміщення прізвища професіоналіста з дати про його науку і діяльність треба надіслати \$1 на таку адресу:

UKRAINIAN PROFESSIONALS ASSOCIATION,
3101 Barlum Tower
Detroit, Mich.

БРОНКС, Н. П. — Річні збори Тов. Любова, від. 298, відбулися в суботу, 20. грудня, в 8. годині вечером, в селі 3861 Трета Евей, межі 171 і 172 стріт. Кожний член і членкиня мають прийти і вислухати справоздання уряду з приходу і розходу за цілий рік 1941, і взагалі всього мається Тов. Любова. Також дасть завіт контр. комісія і буде вибір нового уряду на 1942 рік. Напоминається всіх членів, що вони повинні прийти як один хвіст раз відрі і привнести нових членів. Тепер приймаємо без вступу до Товариства і У. Н. Союзу. Хто привне членів, дасть нагороду від Тов. і У. Н. Союзу. Член або членкиня, що не явиться на збори, підлягає карі після ухвали. — М. Федосик, предс.; В. Швед, кас.; П. Сидро, секр.

БРИДЖПОРТ, КОН. — Річні збори Тов. Українська Сім, від. 59, відбулися в неділю, 21. грудня, в галі церковній, 34 Біч ул., точно в годині 3. пополуночі. Взяється всіх членів, щоб вже раз прийшли точно на час. Напоминається всіх членів, щоб привнести гроші і заплатити всі свої вкладки на ці мітинги, бо тепер нема часу ходити по хатах за вкладками, бо всі роблять і час дозволить надаром златити. Контр. комісія дасть справоздання, і буде вибір нового уряду на 1942 рік і щоб членів по зборах не нарікали, що урядники себе самі вибрали. Найприйдуть всі на ці збори і переконуються, в який спосіб наше товариство вибирає новий уряд. Кожний член може бути урядником, коли захоче посвятити себе для товариства і У. Н. Союзу. Приведіть зі собою нових членів як до нашого Товариства так і до У. Н. Союзу, а даєте за те нагороду. — За уряд: Лм. Чернявський, предс.; Лмх. Галькевич, секр.-кас.

РАНКІН, ПА. — Річний мітинг Бр. св. Григорія, від. 24, відбувся в неділю, 21. грудня, в годині 2. пополуночі, від ч. 334 — 2. улиця. Проситися привнести численню на річний мітинг, бо є багато справ до подання. Також буде вибір уряду на рік 1942. Хто не має вписані свої діти до У. Н. Союзу, то проситися вписати, бо тепер нові пописи. — За уряд: Олександра Галач, пр.; Антін Кушнір, кас.; Микола Шур, секр.

ОКСФОРД, Н. ДЖ. — Тов. св. Миколая, від. 174, відбувся річний мітинг 21. грудня в год. 2.30 пополуночі, в Ukrainian National Club, Lower Demark, Oxford, N. Y. Проситися всіх членів явитися і привнести нових членів. Не явившись член заплатити кару після статуту. — П. Коваль, предс.; А. Савран, секр.

ПАСЕРК, Н. ДЖ. Річні збори Тов. Тараса Шевченка, від. 42, відбулися в неділю, 21. грудня, в год. 2. пополуночі, в Льюкалі У. Н. Дому, 237 Тонн Евей. Всіх членів і членкинь проситися прийти на ці збори. Буде вибір уряду на рік 1942. Будуть також обговорюватися доповідні, що будуть прийняті на ці збори. За уряд: Василь Юсичук, предс.; Волод. Ласет, кас.; Петро Годовачук, секр.

ВЕСТ САЙД НЮ ЙОРК. — Річні збори Тов. Свобода, від. 194, відбулися 20. грудня від ч. 568 — 9. Евей, межі 41 і 42 вул., в годині 8. вечері. Проситися всіх членів прийняти на ці збори. Буде вибір уряду на рік 1942. Звертається увагу всіх членів, що місячні вкладки будуть прийняті тільки на річних зборах. — Уряд: М. Демичук, пр.; Т. Патула, кас.; С. Гнатинич, фін. секр.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК
ВИБІРНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ
"GRANT CIRCLE"
UPHOLSTERY CO., Inc.
2469 WEBSTER AVENUE
Near 188th St.
BRONX, N. Y.
Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.
Telephone: FOrdham 5-4666.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. — Річні збори Бр. св. О. Ніколая, від. 99, відбулися в неділю, 21. грудня, зараз по Ст. Божій, в галі церковній. Проситися всіх членів прийняти на ці збори, бо на ці зборах уряд дасть справоздання за цілого року, а контр. комісія дасть справоздання касове, з чого довідається докладно, скільки грошей є в касі, а скільки є на донощучих членів. Проситися донощучих членів прийти та привнести свої записки, бо в іррегулярний раз можуть бути експедіровані. — Уряд.

ДАРОВАНО кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чаша з найліпшого гірського скла, на неможливу жовткість, пелюстки і пірок. Велика пачка коштує 50¢.
● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство призначають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задиху. Пачка коштує 50¢.
● ЗІЛЛЯ НА БОЛОЧНІ НОГИ. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на бекі. Велика пачка 50¢.
● МІШАНІ КОРИННЯ, на нестерпність, брак апетиту, корі. Добре також на запал горлики. Пачка 50¢.
Хто купить 4 пачки нараз лише агаданого скла за \$2.00, дістану одну пачку даром.
Маємо яскраві лінійні зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, корінь, ладан, живицю і т. д. Продаємо гуртом і деталю. Для шпорики і продавців відновляють опуст. Замовлення просити на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІО І ОКОЛИЦЯХ
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛІЙ ПОХОРОН в цілою прегарною металеву трупою, двома автом., караваном, балсамуванням, виланням Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Всі, що треба, з виїздом однієї й належностей за церковну відправу в цімнтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпир і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347
Branch office (Flaia):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150.
Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals at low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7961

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

ВПІСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬ ІХ БУДУЧИНУ.
ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

АМЕРИКАНСЬКА ТРАДИЦІЯ. — Пані Колін П. Келі, з Брукліна, Ню Йорк, дізнавшись про героїську смерть свого мужа в бою з японцями на Філіппінах, заявила, що вона не буде плакати. Каже, що вона зприводу події почуває передовсім гордість з героїської поведінки мужа. На світліні, в середині її покійний муж, коло неї їх синок.

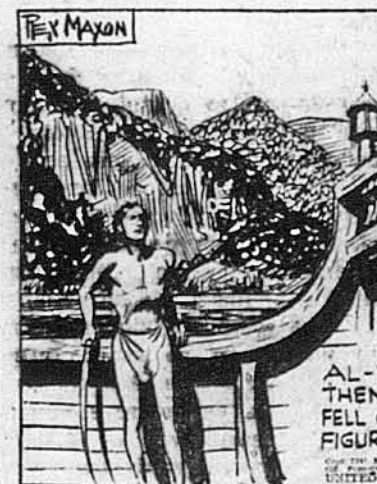
Побачивши Вилієна капітан заговорив: „Ти опустив свій власний наряд. Коли тепер хочеш, можеш пристати до нас“.

„А коли я не захочу до вас пристати, то тоді що?“ — запитав Вилієно. „Ми кинемо тебе просто в море“, відповів спокійно капітан.

Хитрий Вилієно усміхнувся і в своїй голові вже снував корисні для себе пляни. „Це добра доля привела мене до тебе“, промовив він.

Ал-Тарик, капітан палядинського корабля, засміявся вдоволено. Тепер його очі впали на здоровенну фігуру Тарзана.

Ал-Тарик, капітан палядинського корабля, засміявся вдоволено. Тепер його очі впали на здоровенну фігуру Тарзана.